

29 Ιανουαρίου 2015

Το μυστήριο της σωτηρίας

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

«Ίνα εξισχύσητε καταλαβέσθαι συν πάσι τοις αγίοις».

«Να είστε ριζωμένοι και θεμελιωμένοι στην αγάπη. Έτσι θα μπορέσετε μαζί με τους αγίους, δηλ. ολόκληρο το λαό του Θεού, να συλλάβετε ποιό είναι το πλάτος και το μήκος και το βάθος και το ύψος του μυστηρίου της σωτηρίας» (Εφεσ. 3, 18).

Η πίστη στον Χριστό οδηγεί αυτομάτως στην αγάπη του. Και όπως δεν έχει όρια η πίστη μας στον Χριστό, έτσι δεν έχει όρια και η αγάπη μας προς αυτόν. Όποιος δε είναι στην αγάπη του Χριστού ριζωμένος και θεμελιωμένος, αυτός με την πίστη αναπτύσσεται σε όλες τις θεϊκές τελειότητες οι οποίες δεν έχουν τέλος και «αυξάνει όπως το θέλει ο Θεός» (Κολ. 2, 19) «θα γίνουμε ώριμοι και θα φτάσουμε στην τελειότητα που μέτρο της είναι ο Χριστός»(Εφεσ. 4, 13) και γίνεται ζωντανός ναός της Παναγίας Τριάδος. Στον αγώνα της πίστεως και της αγάπης ο

άνθρωπος ποτέ δεν είναι μόνος, αλλά πάντοτε σε κοινωνία με όλους τους αγίους. Η πίστη και η αγάπη ενώνουν τον άνθρωπο με όλους όσους υπάρχουν στο θεανθρώπινο σώμα του Χριστού, την Εκκλησία. Όταν ο άνθρωπος με την πίστη και την αγάπη γίνει σύσσωμος του Χριστού, ζει με αυτούς και με ολόκληρη τη ζωή της Εκκλησίας. Εκείνος που μελέτησε τους βίους των αγίων αισθάνεται και αντιλαμβάνεται με όλη την ύπαρξή του ότι μόνον μαζί τους μπορεί να γνωρίσει τον Θεάνθρωπο Χριστό και όλα τα δικά του και όσα τον αφορούν και όσα πηγάζουν από αυτόν, διότι και οι άγιοι λαμβάνουν την αγιότητά τους «όλοι από τον ίδιο πατέρα» (Εβρ. 2, 11). Γι' αυτό οι άγιοι είναι οι περισσότεροι τέλει και γνωστοί μάρτυρες του Χριστού, του Θεού και Σωτήρα μας.

Ήδη έχουμε αποβιβασθεί απέναντι, στην ουράνια όχθη και αντικρίζουμε όλο τον κόσμο της γης από τον ουρανό και αυτό το γνωρίζουμε από τους βίους των αγίων μας, ποιός είναι και τι είναι ο Θεός· ακόμη και τον άνθρωπο, ποιός είναι. Ο Θεάνθρωπος Χριστός είναι το υπερτέλειο πλήρωμα της θεότητας σωματικά: «γιατί μόνο στο Χριστό κατοικεί σωματικά όλη η θεότητα» (Κολ. 2, 9). Και οι χριστιανοί πρέπει με τα άγια μυστήρια και τις άγιες αρετές να γεμίσουν «με την πλούσια χάρη του Θεού» (Εφεσ. 3, 19). Με τους βίους των αγίων συνεχίζεται η θεανθρώπινη ζωή του Χριστού από γενεά σε γενεά μέχρι της συντέλειας του αιώνας. Όλοι αποτελούν ένα σώμα, το σώμα του Χριστού, την Εκκλησία, και είναι σύσσωμοι του Χριστού και μέλη του ιδίου σώματος. Οι χριστιανοί είναι το ευαγγέλιο του Χριστού που συνεχίζεται μέσα σε όλους τους αιώνες. Οι βίοι των αγίων είναι οι ιερές μαρτυρίες για την θαυματουργική δύναμη του Κυρίου Ιησού Χριστού. Στην πραγματικότητα αυτοί δεν είναι άλλο παρά οι ίδιες οι μαρτυρίες των πράξεων των Αποστόλων που συνεχίζονται μέσα στους αιώνες. Αλλά και οι άγιοι δεν είναι άλλο παρά μάρτυρες άγιοι, όπως και οι άγιοι Απόστολοι, οι οποίοι είναι πρωτομάρτυρες του Θεανθρώπου Χριστού, που σταυρώθηκε, που αναστήθηκε, που αναλήφθηκε και ζει αιώνια· μάρτυρες του ευαγγελίου της σωτηρίας, το οποίο συνεχίζει να γράφεται αδιάκοπα από γενεά σε γενεά.

Πώς είναι δυνατό να αποκαλυφθεί ο Κύριος Ιησούς Χριστός ο Θεάνθρωπος και το ανεκλάλητο μυστήριο της θείας οικονομίας, της σωτηρίας του κόσμου; Μόνον «με όλους τους αγίους». Και εμείς μόνον στη χαριτωμένη επαφή μας «με όλους τους αγίους» μπορούμε να το κατανοήσουμε και να το πλησιάσουμε σταδιακά ανάλογα με το μέτρο της πίστεώς μας και τους πνευματικούς μας αγώνες. Εδώ ευρίσκεται το θεϊκό βάθος και μήκος και ύψος, και αυτό σημαίνει ότι και το πρώτο και το δεύτερο και το τρίτο είναι χωρίς όρια και τέλος. Στο μυστήριο της θείας οικονομίας ο Κύριός μας με την ενσάρκωσή του κατέβηκε στα χαμηλότερα μέρη της δικής μας φύσεως, εκτός από την αμαρτία, και με την ταφή κατέβηκε στα χαμηλότερα μέρη του άδη! Με την ανάσταση και την ανάληψη «υπερυψώθηκε» με

την ανθρώπινη φύση υπεράνω όλων των ουρανών, και δόξασε μαζί του όλους τους αγίους και όλους τους πιστούς του. Και συνεχίζει να τους δοξάζει και να τους ανυψώνει χωρίς τέλος, με την άγια ζωή, τα άγια μυστήρια και τις άγιες αρετές. Η γεμάτη χάρη ζωή στην Εκκλησία, μας εισάγει σε μια υπεράνθρωπη, όσο και υπερφυσική επίγνωση, λόγω της θείας αγάπης του Χριστού, η οποία εκφράζεται στην θεανθρώπινη οικονομία της σωτηρίας εντός της Εκκλησίας του. Πράγματι, ποιός άνθρωπος νους ή διάνοια ή γνώση μπορεί να καταλάβει και να γνωρίσει και να εισέλθει στο μεγάλο βάθος του πανάγιου μυστηρίου της Εκκλησίας του Σωτήρα, που δεν είναι άλλο παρά όλος ο Θεάνθρωπος Χριστός, σε όλες του τις θεϊκές και ανθρώπινες τελειότητες και πραγματικότητες;

Ο άνθρωπος της αγάπης του Χριστού βιώνει το πλήρωμα της Εκκλησίας ως κάτι δικό του, διότι «με όλους τους αγίους» έγινε μέρος της Εκκλησίας και «σύσσωμος» Χριστού. Γι' αυτό κάθε μέλος αισθάνεται τον εαυτό του ως ολόκληρο σώμα, και αυτός είναι ο προκαθορισμένος σκοπός του Θεού, για όλους τους ανθρώπους, κυρίως για τους χριστιανούς· «να γνωρίσετε την αγάπη του Χριστού, που ξεπερνά κάθε ανθρώπινη γνώση. Έτσι θα γεμίσει η ζωή σας με την πλούσια χάρη του Θεού» (Εφεσ. 3, 19). Με τον τρόπο αυτό σώζεται ο άνθρωπος από την αμαρτία, τον θάνατο και το διάβολο. Γι' αυτό η σωτηρία μας δεν είναι τίποτε άλλο από την χριστοποίησή μας με τον Χριστό Σωτήρα και με όλες τις δικές του θεοδοτικές δυνάμεις. Η σωτηρία είναι διπλή διαδικασία· από τη μια να απελευθερώσουμε τον εαυτό μας από την αμαρτία, τον θάνατο και το διάβολο, και από την άλλη να γεμίσουμε με τον Χριστό και Θεό, το Σωτήρα μας. Επιτυγχάνονται δηλαδή δύο σκοποί ταυτοχρόνως με την είσοδο του Κυρίου Ιησού στη ψυχή μας· από την μια γεμίζουμε από αυτόν με τα ιερά μυστήρια και τις άγιες αρετές, και από την άλλη απελευθερωνόμαστε από την αμαρτία, τον θάνατο και το διάβολο, αφού καταστρέφει όλες αυτές τις αντίθετες δυνάμεις με τη δύναμη της θεότητάς του. Έτσι η σωτηρία δεν είναι μόνον άφεση αμαρτιών αλλά και «θέωση», πράγμα που σημαίνει την «πληρότητα» της υπάρξεώς μας με τον Χριστό Θεό και Σωτήρα.

Με αυτό τον τρόπο ευχάριστα, αθόρυβα και εύκολα ο άνθρωπος με το Σωτήρα Χριστό γίνεται άνθρωπος του Θεού. Χωρίς όμως τον Χριστό ως Σωτήρα εμείς οι άνθρωποι κατορθώνουμε τα αντίθετα και γεμίζουμε τον εαυτό μας με τις αμαρτίες και τα πάθη έτσι δε χωρίς να το καταλάβουμε και να το βλέπουμε γεμίζουμε τον εαυτό μας μόνο με το διάβολο και το πλήρωμά του! Να πως εμείς οι άνθρωποι γινόμαστε «στη ψυχή παιδιά του διαβόλου» και αυτός γίνεται «πατέρας μας» και βασιλεύει σε όλους τους θρόνους της ανθρώπινης υπάρξεως· και στον θρόνο του νου, και της καρδιάς, και της συνειδήσεως, ακόμα και της θελήσεως!

Με την αμαρτία και τα πάθη ο διάβολος «ψυχικά» ταυτίζεται με την ανθρώπινη ύπαρξη. Εάν δεν συνέβαινε έτσι, τότε ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός δεν θα ερχόταν με την ενσάρκωσή του στον κόσμο μας, ούτε θα εγίνετο άνθρωπος. Ο Θεός Λόγος έγινε άνθρωπος, για να εκδιώξει το διάβολο από τον άνθρωπο και να κατοικήσει μόνον αυτός σ' αυτόν. Γι' αυτό και η ευαγγελική εντολή είναι και σαφής και φυσική και απαραίτητη: «για να γεμίσετε με την παρουσία του Θεού που γεμίζει πλήρως τα πάντα» (βλ. Εφεσ. 1, 23). Γι' αυτό και η καθημερινή μας σκέψη και φροντίδα, το καθημερινό μας καθήκον πρέπει να είναι ο αγώνας. Ακατάπαυστα να κάνουμε στη ψυχή μας και στο σώμα μας ό,τι διατάσσει ο Κύριος με τις θεϊκές δυνάμεις των ιερών μυστηρίων και των αγίων αρετών· και πάνω από όλα με την προσευχή και τη νηστεία, διότι με τη βοήθειά τους εκδιώκεται ο διάβολος και καθετί του διαβόλου και του κακού. Ο Κύριός μας δήλωσε ότι «αυτό το δαιμονικό γένος δεν βγαίνει παρά μόνο με προσευχή και νηστεία» (Ματ. 17, 21). Αυτός είναι ο αγώνας από μια αδιάκοπη προσπάθεια για την θεώρηση της ανθρώπινης υπάρξεως, διότι εμείς σ' αυτό είμαστε «καλεσμένοι» από τον θαυμαστό Σωτήρα μας, να γίνουμε «μέτοχοι της θείας φύσεως» (Β' Πέτρ. 1, 4). «Ο Θεός έχει τη δύναμη να κάνει απείρως περισσότερα απ' όσα ζητάμε ή σκεφτόμαστε, καθώς η δύναμή του ενεργεί σ' εμάς. Ας είναι δοξασμένος παντοτινά μέσα στην εκκλησία και διά του Ιησού Χριστού. Αμήν» (Εφεσ. 3, 20-21).

Όλο αυτό μπορεί να το θεωρήσει αδύνατον κάποιος ο οποίος δεν αισθάνθηκε τον Χριστό και τη δύναμή του. Για όσους όμως τον αισθάνθηκαν με την πίστη τους σ' αυτόν και την αγάπη και δοκίμασαν τη δύναμή του, αυτό είναι δυνατόν. Η ανθρώπινη σκέψη δεν μπορεί ποτέ να διανοηθεί σε όλο του το βάθος το μυστήριο της Εκκλησίας του Χριστού και το εις αυτήν εργαστήριο της σωτηρίας, της θεώσεως, της μεταμορφώσεως, της αναστάσεως και αναλήψεως· διότι πάντοτε το χωρίς σύγκριση, το ασύγκριτο, μένει αδιανόητο σ' εμάς τους χριστιανούς, και μόνο με τη βοήθεια και το φωτισμό της χάριτος το κατανοούμε. Εάν «όλα είναι δυνατά γι' αυτόν που πιστεύει» (Μαρκ. 9, 23), αυτή η πίστη είναι η υπερφυσική όψη της υπάρξεώς μας και με αυτήν ενεργεί σ' εμάς η αδιανόητη για τον κόσμο θεία χάρις του φιλανθρώπου μας Σωτήρα Χριστού, που μας δίνει τη θέωση. Αμήν.

(Γέροντος Ιωσήφ, Εκ του θανάτου εις την ζωήν, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 3, σ. 75-81, σε νεοελληνική απόδοση)

- See more at: <http://www.vatopedi.gr/2015/01/%cf%84%ce%bf-%ce%bc%cf%85%cf%83%cf%84%ce%ae%cf%81%ce%b9%ce%bf-%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%83%cf%89%cf%84%ce%b7%cf%81%ce%af%ce%b1%cf%82/#sthash.gvtcyaFO.dpuf>